

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра загального та германського мовознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛАТИНСЬКА МОВА

Освітня програма «Середня освіта (українська мова і література)»

Перший бакалаврський рівень

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Латинська мова
Освітня програма	Середня освіта (українська мова і література)
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Спеціальність	014 Середня освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс/семестр	1 курс, 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – Семінарські заняття – 48 год. Самостійна робота – 42 год.
Мова викладання	українська, латинська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3983

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова» є формування у студентів теоретичних знань про систему і структуру латинської мови, її основні морфологічні категорії, граматичні форми та синтаксичні конструкції; виявлення впливу латинської мови на фонетику, морфологію та лексику мов слов'янської, германської, романської мовних груп; підготовка майбутніх філологів на основі знання латинської мови до поглибленого вивчення курсів «Вступу до мовознавства», «Вступу до літературознавства», «Історичної граматики», «Зарубіжної літератури», «Філософії», «Педагогіки», «Психології», «Історії української культури» тощо.

Цілі: засвоєння студентами нормативної граматики, оволодіння уміннями і навичками читання, письма, граматичного аналізу і перекладу латинських текстів; формування знань про структуру латинської мови та її лексичний склад, місце у генеалогічній і типологічній класифікації індоєвропейських мов; вміння грамотно вживати лінгвістичну термінологію латинського походження, розуміти міжнародну наукову термінологію, створену на ґрунті греко-латинських елементів, шляхи проникнення латинських лексем у сучасні європейські мови; аналізувати мовний матеріал з точки зору словотворчих та етимологічних характеристик лексичних одиниць; використовувати в усному і писемному мовленні латинські крилаті вислови і паремії.

Опанування курсу поглиблює загально філологічну підготовку майбутніх вчителів української мови, сприяє кращому розумінню студентами структури і системи рідної мови, сучасних європейських мов.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

Знати:

- основні віхи історії латинської мови та її значення для філології;
- правила орфоепії; наголос, довготу і короткість складів;
- спосіб утворення часів систем інфекта і перфекта;
- відмінкові закінчення іменників усіх відмін;
- відмінювання прикметників I-II та III відмін;
- розряди займенників; числівників;
- історичний розвиток латинської наукової (лінгвістичної) термінології;
- базові фонетичні, морфологічні, синтаксичні особливості латинської мови;
- найуживаніші лінгвістичні терміни латинського походження;
- латинські прислів'я і крилаті вислови (не менше 150).

Вміти:

- читати латинською мовою, правильно наголошуючи слова;
- відмінювати іменники I-V відмін;

<ul style="list-style-type: none"> • узгоджувати прикметники з іменниками та відмінювати їх; • утворювати ступені порівняння прикметників; • відмінювати дієслова в часах системи інфекта і перфекта; • аналізувати особливості словотвірної структури філологічних термінів; • розуміти значення словотворчих елементів – латинських та грецьких коренів, префіксів, суфіксів, етимології терміна; • читати, аналізувати й перекладати (зі словником) адаптовані латинські тексти, а також фрагменти оригінальних творів.
Компетентності
Інтегральна компетентність
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.
ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності.
ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.
ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.
ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.
ФК 7. Здатність до реалізації виховної функції під час навчання.
ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.
ФК 17. Здатність ефективно і компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в професійній сфері.
ФК 18. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.
Програмні результати навчання
ПРН 7. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), віднаходити, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.
ПРН 8. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.
ПРН 11. Порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їх подібності й відмінності.
ПРН 19. Ефективно спілкуватися в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.
ПРН 21. Забезпечувати дотримання правил академічної доброчесності у власній навчальній, науковій, педагогічній діяльності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Кількість годин			Завдання
			л.	пр.	с.р.	
1.	Історія розвитку латинської мови. Роль латинської мови у формуванні лінгвістичної термінології. Латинська	Усвідомлення ролі класичних мов у формуванні міжнародної лінгвістичної термінології, формування термі-		2	1	Доповідь/ презентація

	мова у професійній діяльності вчителя	нологічної компетентності здобувачів освіти				
2.	Латинський алфавіт. Фонетика. Довгота і короткість складів. Наголос	Вироблення навиків написання букв латинського алфавіту, засвоєння правил орфоєпії і наголосу		4	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
3.	Дієслово як частина мови. Основні форми та основи правильних дієслів. Поділ дієслів на чотири дієвідміни. Теперішній час. Наказовий спосіб. Вираження заперечення	Формування знань про словникову форму дієслова, вміти визначати дієвідміну, основу <i>praesentis verbi</i> , утворювати і перекладати дієслівні форми теперішнього часу, наказового способу		4	1	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
4.	Іменник як частина мови. Граматичні категорії іменників. Поділ іменників на відміни. Перша відміна. Прийменники	Формування знань про категорії іменника, словникову форму, вміти визначати відміну іменника за словниковою формою, відмінювати іменники першої відміни, знати суфікси іменників першої відміни, розуміти шляхи адаптації іменників першої відміни сучасними мовами, знати прийменники, що вживаються з іменниками в <i>Abl</i> , <i>Acc.</i> , постпозитивне вживання прийменників <i>causa</i> і <i>gratia</i> з <i>Gen.</i>		2	1	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
5.	Друга відміна іменників. Правило середнього роду. Сполучники	Вміти відмінювати іменники другої відміни, знати правило середнього роду, словотворчі суфікси іменників другої відміни, сполучники, розуміти шляхи адаптації іменників другої відміни сучасними мовами		2	1	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
6.	Прикметники першої групи. Займенникові прикметники. Частки. Вигук	Вміти визначати за словниковою формою, відмінювати й аналізувати прикметники першої групи, знати словотворчі суфікси прикметників першої групи, узгоджувати прикметники з іменниками		2	1	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
7.	Синтаксис простого поширеного речення	Знати терміни на позначення членів речення, порядок слів простого поширеного речення, визначати головні та другорядні члени речення			2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
8.	Розряди займенників: особові, присвійні, зворот-	Знати розряди займенників у латинській мові,				Виконання вправ, письмових

	ний, вказівні, відносні, питальні, означальні, заперечні	вміти відмінювати й аналізувати займенники, розуміти особ-ливості вживання Nom. sing. особових займенників, суплетивність відмінкових форм займенника I особи однини як явища, властивого індоєвропейським мовам, вживання прийменника cum з особовими займенниками, особливість вживання зворотного займенника, присвійних і вказівних займенників		4	2	завдань, тестування
9.	Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Синтаксис пасивної конструкції	Знати особові закінчення пасивного стану, особливості перекладу форм пасивного стану українською мовою, вміти замінити активну граматичну конструкцію пасивною, розуміти особливість вживання Ablativus auctoris і Ablativus instrumenti, проводити паралелі з сучасними романськими і германськими мовами		2	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
10.	Часи системи інфекта. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного стану. Майбутній час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного стану	Знати схеми утворення часів системи інфекта, вміти відмінювати та аналізувати дієслова в часах системи інфекта, знати відмінювання допоміжного дієслова sum, fui, –, esse в imperfectum і futurum primum		2	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
11.	Третя відміна іменників. Поділ на типи. Приголосний тип. Голосний тип. Мішаний тип. Особливості відмінювання іменників третьої відміни	Вміти визначати за словниковою формою тип відмінювання, відмінювати іменники третьої відміни, знати особливості відмінювання іменників третьої відміни, словотворчі суфікси іменників третьої відміни, розуміти шляхи адаптації іменників третьої відміни сучасними мовами		4	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
12.	Прикметники другої групи. Дієприкметник теперішнього часу активного стану	Вміти визначати за словниковою формою, відмінювати й аналізувати прикметники другої групи, знати словотворчі суфікси прикметників другої групи, узгоджувати прикметники з іменниками, вміти утворювати		2	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування

		і перекладати дієприкметники теперішнього часу активного стану				
13.	Ступені порівняння прикметників. Вживання відмінків при ступенях порівняння	Вміти утворювати і перекладати ступеневі форми прикметників, знати синтетичний та аналітичний способи утворення ступенів порівняння, суплетивні і неповні ступені порівняння прикметників, синтаксис відмінків при вищому та найвищому ступенях, розуміти особливість вживання і перекладу Ablativus comparationis і Genetivus partitivus, знаходити паралелі суплетивних ступенів порівняння в сучасних мовах		3	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
14.	Прислівник. Ступені порівняння прислівників	Знати ступені порівняння прислівників, суплетивні ступені порівняння прислівників у давніх та сучасних мовах		1	1	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
15.	Четверта відміна іменників. П'ята відміна іменників	Знати історичні основи іменників IV I V відмін, винятки з правил про рід, зразки відмінювання, особливості відмінювання іменників domus і res, вміти аналізувати і виконувати порівняльний аналіз іменників п'яти відмін		2	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
16.	Часи системи перфекта в активному стані. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. Давноминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час доконаного виду дійсного способу активного стану	Вміти визначати основу перфекта, знати основні види основ перфекта, схеми утворення часів системи перфекта в активному стані, вміти відмінювати й аналізувати дієслова в perfectum, plusquamperfectum і futurum secundum indicativi activi		4	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
17.	Дієприкметник минулого часу доконаного виду пасивного стану. Часи системи перфекта в пасивному стані	Вміти визначати основу супіна, утворювати дієприкметник минулого часу доконаного виду пасивного стану, знати схеми утворення часів системи перфекта в пасивному стані, вміти відмінювати й аналізувати дієслова в perfectum, plusquamperfectum і futu-		2	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування

		rum secundum indicativi passivi				
18.	Відкладні і напіввідкладні дієслова. Неправильні дієслова. Недостатні дієслова	Вміти утворювати часи системи інфекта і перфекта відкладних і напів-відкладних дієслів. Знати парадигми відмінювання неправильних дієслів			2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
19.	Герундій і герундив. Супін	Розрізняти форми герундія і герундива. Знати описову дієвідміну пасивного стану			2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
20.	Розряди числівників. Особливості відмінювання і вживання числівників. Римський календар	Знати кількісні, порядкові, розділові і прислівникові числівники, узгоджувати числівники з іменниками, вміти писати римські цифри, розуміти вживання Accusativus temporis і Ablativus temporis, систему позначення років, місяців, днів, часу доби, знати історію римського календаря		2	2	Виконання вправ, письмових завдань, тестування
21.	Основи словотвору. Роль класичних мов у формуванні наукової термінології	Вміти визначати афікси латинського та грецького походження в структурі наукових термінів, знати основні правила словотвору в латинській мові, використовувати у фаховій комунікації лінгвістичні та літературознавчі терміни латинського походження, розуміти міжнародну наукову термінологію, створену на базі греко-латинських елементів, шляхи проникнення латинських лексем у сучасні європейські мови		2	3	Укласти таблицю ініціальних і фінальних терміноелементів латинського і давньогрецького походження в українській мові
22.	Соціокультурне значення латинських паремій. Рецепція латинських афоризмів українською та іншими європейськими мовами	Знати 150–180 латинських афоризмів, знаходити відповідники латинських афоризмів у сучасних європейських мовах, розуміти лінгвістичне та соціокультурне значення латинських прислів'їв і приказок, вміти ситуативно правильно вживати латинські афоризми, стійкі словосполучення публіцистичного і наукового стилю в педагогічній діяльності		2	5	Доповідь «Рецепція латинських афоризмів українською й іншими європейськими мовами». Укласти словник латинських паремій

Загалом		48	42	
---------	--	----	----	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	–
Семінарські заняття	25
Самостійна робота	10
Контрольна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою

90-100 балів	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
70-89 балів	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
50-69 балів	Здобувач володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
менше 50 балів	У здобувача не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача/

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	

50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Лекції																			–
Семінарські заняття		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	1		-	25	
Самостійна робота																	10	10	
Контрольна робота														10		5		10	
Екзамен																		50	
Всього за тиждень		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	1	5	10	100	

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп, проєктор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування (https://d-learn.pro/developer/course/view/3983). Репозитарій Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (http://lib.pnu.edu.ua:8080/).
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> Дяків О. Ю., Петришин М. Й. Латинська мова (тексти і завдання) : практикум. Івано-Франківськ, 2012. 180 с. Єрьоміна О. Ю. Латинська мова : навч. посібник. Київ : ВПЦ «Київський університет». 2019. 336 с. Звонська Л. Л., Шовковий В. М. Латинська мова: Підруч. для студ. відділень класичної філології та ін. філолог. спеціальностей. К. : Книга, 2003. 528 с. Корж Н. Г., Луцька Ф. Й. Із скарбниці античної мудрості : [Словник]. 2-е вид., доп. і перероб. К. : Вища шк., 1994. 351 с. Латинська мова [Текст] : підручник / Олексій Сафроняк, Василь Волощук, Марія Волощук. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 457 с. Литвинов В. Д., Скорина Л. П. Латинська мова: підручник. К. : Вища школа, 1990. 247 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Lytvynov/Latynska_mova/ Литвинов В.Д. Латинсько-український словник. К. : Українські пропілеї, 1998. 710 с. Лучканин С.М. Латинські сентенції (крилаті латинські вислови) з історико-літературним коментарем. К. : Видавництво Науковий світ, 2009. 140 с. Режим доступу: http://lukl.kiev.ua/info/images/mat/Luchkanyn.pdf. Оленич Р. М. Латинська мова. 2-е вид., виправлене. Львів : Вид-во “Світ”, 2001. 350 с. Режим доступу: https://docplayer.net/71394117-Latynska-mova-p-m-olenich.html. Оліщук Р. Л., Олійник Л. Р. Латинська мова. Синтаксис. Львів : Вид-во ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 202с. 	

11. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Legamus et exerceamus : навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 142 с. Режим доступу: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/14618>.
12. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Repetitorium Latinum. Pars prima: збірник вправ для контрольних і самостійних робіт з латинської мови. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 172 с. Режим доступу: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/14617/1/Repetitorium%20Latinum.pdf>
13. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Repetitorium Latinum. Pars secunda: збірник тестів. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 148 с. Режим доступу: <http://surl.li/pdpsh>
14. Скорина Л.П., Скорина О.А. Латинсько-український, українсько-латинський словник [Текст] Київ: Обереги, 2004. 447 с. Режим доступу: <https://archive.org/details/sl0vn20>
15. Яковенко Н.М., Трипуз В.М. Латинська мова : підручник. К. : Вища школа, 1993. 360 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Yakovenko_Natalia/Latynska_mova/

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра загального та германського мовознавства, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 (вхід з вул. Чорновола), каб. 408, тел.: (0342)596010, сайт: https://kzigm.pnu.edu.ua/ ; електронна адреса: kzm@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Петришин Марта Йосипівна
Контактна інформація викладача	marta.petryshyn@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобіганняакадемічному-плагіату.pdf Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf . У разі пропуску занять здобувачі освіти мають право відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених з викладачем на початку семестру. Умови

	навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У випадку виконання завдань пізніше встановленого терміну здобувачі освіти змушені відпрацювати їх у позаурочний період. Через невчасне і недостатнє виконання завдань вони можуть бути відправлені на повторне складання навчального курсу згідно «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS». https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/povtorne-vuvchennia-dustzuplin.pdf Терміну виконання завдань можуть не дотримуватися здобувачі освіти, які навчаються за індивідуальним планом, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується низкою положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: http://surl.li/fmvk
Додаткові бали	Додаткові бали отримують студенти, які беруть активну участь у науково-дослідній роботі (студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.
Неформальна освіта	Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf). Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

Викладач _____ Петришин М.Й.